

פרשת תצננה — קדש לה'

בפרשה כתוב הציווי לעשות ציץ: "וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר, וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתָם: קִדְשׁ לַה' (כח לו). הציץ מונח על מצחו של הכהן הגדול. ומה מחזיק אותו שם? בשתי קצותיו של הציץ יש נקב, ופתיל תכלת מושחל בנקבי הציץ, ונקשר בעורף הכהן הגדול, בדומה לתפילין של ראש.

הלכות עשיית הציץ כתובים בהלכות כלי המקדש לרמב"ם (פרק ט הלכה א): לוקחים לוח דק מזהב שרוחבו שתי אצבעות, ועליו כותבים בשתי שורות את המילים "קדש לה'": בימין השורה התחתונה: "קדש", ומשמאלו בשורה העליונה: "לה'".

הרמב"ם מוסיף שאם כתבו "קדש לה'" בשורה אחת – הציץ כשר, ואכן היו פעמים שכתבו כך. המקור לדברי הרמב"ם הוא בדברי רבי אלעזר ברבי יוסי במסכת סוכה (ה.), שסיפר שכאשר היה ברומא, הוא ראה את הציץ שנלקח מהמקדש בזמן החורבן, והיה כתוב עליו "קדש לה'" בשורה אחת.

שאלו המפרשים: על מי נאמר בציץ "קדש לה'?"

רבי אברהם בן הרמב"ם פירש ש"קדש לה'" הוא הכהן הגדול שלובש את הציץ, וכמו שנאמר בדברי הימים (א כג יג): "וַיַּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קִדְשׁ קִדְשִׁים הוּא וּבָנָיו עַד עוֹלָם".

ומה פירוש שהכהן הוא "קדש לה'?"

פירש הרב אביגדור נבנצל שאת כל מעשיו עושה הכהן הגדול רק לשם שמיים, ולא לכבוד עצמו; מי שמתנהג כך הוא קדוש.

תפקידו של הכהן הגדול להיות "קדש לה'", אבל למדרגה זו יכול להגיע כל אדם שיעשה כל מעשיו לשם שמיים. הואיל וכל ישראל הם כוהנים ביחס לאומות העולם, כמו שנאמר בפרשת יתרו: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מְמַלְכֵת פְּהָנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ" (יט ו), המטרה היא שכל יהודי יגיע למדרגה זו, להיות קדוש לה', וכמאמר הנביא ירמיהו (ב ג): "קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לַה'".

על הקשר שיש לציץ אל כל יהודי אנו לומדים מדברי האמורא רבה בר רב הונא במסכת מנחות (לו:): "חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה, קל וחומר מציץ: ומה ציץ שאין בו אלא אזכרה אחת (כלומר, השם המפורש רשום פעם אחת בציץ), אמרה תורה (שמות כח לח) 'וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד' שלא תסיח דעתו ממנו – תפילין שיש בהן אזכרות הרבה, על אחת כמה וכמה".

ארץ ישראל   אמונה   תורת המשפחה   בית המקדש   פרשת שבוע   תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

כשם שהציץ שבמצחו מסייע לכוהן הגדול לקדש את מחשבותיו וכוונותיו, כך במצח כל יהודי יש תפילין שמסייעות לו בקידוש מוחו וליבו, וכמו שכתוב בסדר הנחת תפילין: "וְצִנְנוּ לְהַגִּיחַ עַל הַיָּד לְזִכְרוֹן זְרוּעַ הַנְּטוּיָה, וְשֶׁהִיא נֶגֶד הַלֵּב לְשֶׁעֶבֶד בְּזֶה תַּאֲוֹת וּמִחְשָׁבוֹת לִבְנוֹ לְעִבּוֹדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְעַל הָרֹאשׁ נֶגֶד הַמֶּחֶם, שֶׁהַנְּשִׁמָּה שְׁבִמְחִי עִם שְׂאֵר חוּשֵׁי וְכַחוּמֵי, כָּלֵם יִהְיוּ מְשַׁעֲבָדִים לְעִבּוֹדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּמִשְׁפַּע מְצַנֵּת תְּפִלִּין יִתְמַשְׁקֶה עָלֶי לְהִיּוֹת לִי חַיִּים אֲרוּכִים וְשִׁפְעַ קִדְשׁ וּמִחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, בְּלִי הִרְהוּר חֲטָא וְעוֹן כָּלֵל, וְשֶׁלֹּא יִפְתָּנוּ וְלֹא יִתְגָּרֶה בְּנוּ יִצָּר הָרַע, וְיִנְיַחְנוּ לְעַבֵּד אֶת ה' פֶּאֶשֶׁר עִם לְכַבְּנוּ".

אף על פי שהציץ מעיד על קדושתו של הכהן הגדול, יש מישהו שקדושתו גדולה אף יותר מקדושת הכהן הגדול: תלמיד חכם. המשנה האחרונה במסכת הוריות אומרת: "ממזר תלמיד חכמים קודם לכוהן גדול עם הארץ". הטעם לכך הוא שחוכמתו של התלמיד חכם היא חוכמת התורה, והתורה היא הקדושה הגבוהה ביותר.

על יתרונה של התורה על הכהונה אנו לומדים בדברי רבותינו במסכת שבת (פח.). שבמתן תורה כאשר אמרו בני ישראל "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", הגיעו מלאכי השרת וקשרו לכל אחד מהם שני כתרים, אחד כנגד נַעֲשֶׂה ואחד כנגד נִשְׁמָע. אם כן, לראשם של עם ישראל שקיבלו את התורה, ניתנו שני כתרים; ואילו ראשו של הכהן הגדול מעוטר בציץ אחד בלבד.

יהי רצון שנעשה מעשינו לשם שמיים, ושמחת לימוד התורה תעטרנו בכתר תורה, ונזכה במהרה בימינו לבנות את בית המקדש ולראות כוהן גדול בעבודתו עם ציץ הקודש על מצחו.